

## HRABĚNKA OD KOMÍNA

*Dvojrozhovor ze zavřeného divadla*



**Letní odstávky 2021**  
*Přehledné mapy*

6



**Nasedněte!**  
*Už jste jeli naší tramvají?*

8



**Dobrovolnický den**  
*Se seniory v zooparku*

12

# NAŠI ZÁKAZNÍCI PŘED SEBOU MAJÍ



## POHODOVÉ LÉTO. I ZIMU.

Protože vědí, že se na naše komfortní a ekonomicky výhodné dodávky mohou spolehnout po celý rok.

[www.setep.cz](http://www.setep.cz)



Magazín společností Severočeská teplárenská a United Energy pro zákazníky v Mostě a Litvínově.

**Vydání:** červen 2021

**Vydavatel:** Severočeská teplárenská, a.s., Teplárenská 2, 434 03 Most – Komořany

**E-mail:** dotek@setep.cz

**Fotografie:** archiv Severočeská teplárenská a United Energy

**Vychází 4x ročně.**

IČ: 28733118. Evidenční číslo: MK ČR E 23580

# VYUŽITÍ ODPADŮ DLUŽÍME BUDOUCÍM GENERACÍM

Letos v květnu je to deset let, co jsem usedl do křesla generálního ředitele skupiny United Energy, a tak myslím na to, co se v energetice za tu dobu změnilo a kam směřovala naše firma. Tyto roky vlastně vyplnily celé druhé desetiletí 21. století. A ač výhledy pro uhlé zdroje tehdy byly pesimistické, naše společnost přežila. Jsme nadále spolehlivým dodavatelem jedné ze zásadních komodit pro pohodlný život ve městě. Náš zdroj dokáže splnit stále přísnější ekologické podmínky. A stále také generujeme zisk. Proč je to důležité? Protože je před námi třetí dekáda 21. století a nás čeká odchod od uhlí a přechod na jiné druhy paliv. A to nebude rozhodně levné. Sice požádáme o dotace z evropských programů na přechod k bezemisní energetice, ale také bude potřeba investovat z vlastních kapes. Vedle tohoto klíčového úkolu se snažím věnovat pozornost zaměstnancům naší skupiny, protože základem každé společnosti jsou kvalifikovaní a loajální lidé. A takoví v Komořanech pracují.

Myslím také na dluh, který po těchto deseti letech zůstává, a sice že se nám nepodařilo uvést v život Zařízení pro energetické využití odpadů tzv. ZEVO. Jsme stále připraveni na startovní pásce, ale výstřel nezazněl. Považuji přitom za výrazně ekologičtější energetické využití odpadů než jejich bezdouché ukládání na skládky, kde občas stejně shoří.

Co si přejí do následující „desetiletky“? Abychom byli stále spolehlivým a konkurence schopným dodavatelem tepla v našem regionu. Abychom byli také dobrým zaměstnavatelem. A konečně dostavěli a zprovoznilí ZEVO!

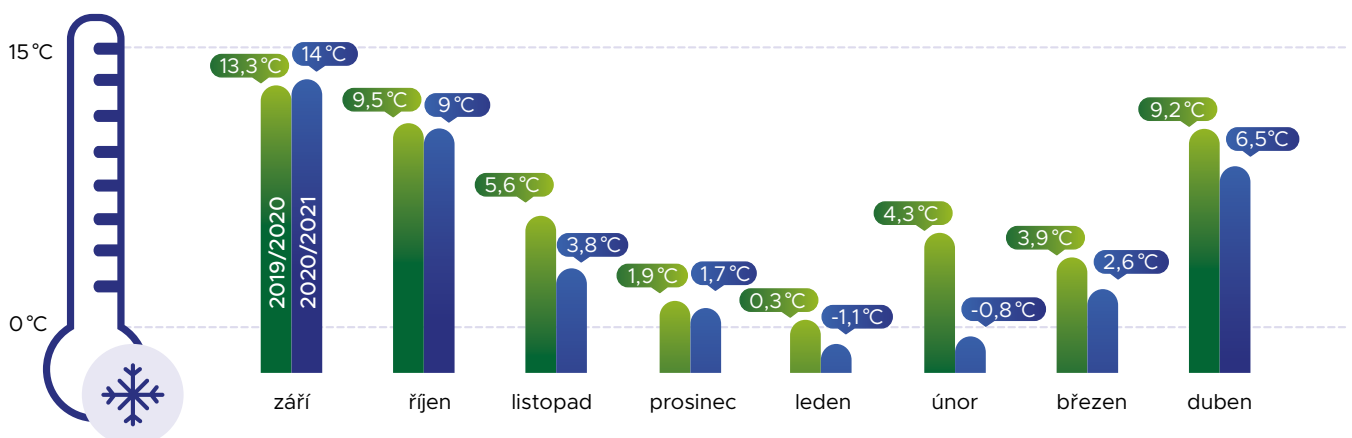
*Ing. Milan Boháček, generální ředitel United Energy, a.s.*



## UŽILI JSTE SI TUHOU ZIMU?

Máme za sebou chladnou a dlouhou zimu. Prakticky po celou topnou sezónu byly teploty nižší než v předcházejícím roce. V lednu a únoru se průměr nedostal nad nulu. Dodávky tepla od září do Velikonoc stouply o 5,5 procent. Nejvíc tepla vyrobila komořanská teplárna v lednu, více než 220 tisíc GJ.

**Srovnání teplot posledních dvou topných sezón:**



### Covid a teplo?

Virus může ovlivnit i dodávky tepla. Zatímco během lockdownů klesla spotřeba tepla v opuštěných školách nebo kancelářích, stoupla v domácnostech, kde jsme trávili výrazně víc času než obvykle. Projevilo se to především v množství dodávané teplé vody.

*Zdroj: průměrné teploty v ČR, ČHMÚ.*

# DVOJROZHOVOR ZE ZAVŘENÉHO DIVADLA

JANA A LENKA

Květnovou tvář Mostecky v kalendáři United Energy na rok 2021 je herečka Lenka Lavičková. Když jsem navštívila ji a její maminku, Janu Galinovou, v litvínovském Docela velkém divadle, vypadalo to tam dost jinak, než jsou diváci zvyklí. Divadelní bar se proměnil v natáčecí studio a sklad kostýmů, kde si herci právě vybírali, v čem vyrazí do ulic v rámci Týdne péče o duši. Dvě silné ženy se teď snaží zachránit divadlo, které před dvěma desítkami let začali budovat Jana a Jurij Galinovi.

**Scházíme se u vás v divadle v květnu, což je měsíc, který patří v kalendáři United Energy právě tobě, Lenko. Jaký je to pocit – viset teď na zdi?**

**Lenka:** Je to sice pěkné, ale já to nevidím, když se nikam nemůžu. Ale u babičky visím. Jsem ráda, že si někdo myslí, že jsem tvář Mostecky.

**Užila sis focení v teplárně?**

**Lenka:** Bylo to dobrodružné, lezla jsem po žebříku v šatech... a na komíně... stála jsem tam a doufala, že to zábradlí dělal někdo zkušený. Připadala jsem si jako hvězda, nalíčili mě, všichni mě obklovovali a navíc jsem si i prohlédla teplárnu, když jsme procházeli vnitřkem.

**Má to i stinnou stránku. Jako kněžna Valdštejnová bys za normálních okolností na prvního máje nastoupila do kočáru a jela vítat poddané...**

**Lenka:** A zase nic. Už vloni byly Valdštejnské slavnosti zrušené, takže naše divadlo nabídl městu, že je uděláme on-line z divadla. Snažili jsme se tam zakomponovat všechny věci, které tam normálně jsou. Vystoupení ptactva, drezúra koní – to byly samozřejmě loutky, tance, šermy a dokonce jsme na konci smažili langosy. Letos už nikdo nečekal, že se to stane znovu. Když bylo jasné, že slavnosti opět nebudou, město nás oslovilo a natočili jsme krátké video ze zámku s trochou historie nejslavnějších Valdštejnů a zámku.

**Vím, že se hodně snažíte, použíté pohádky, vysíláte živě, teď v rámci Týdne péče o duši se pohybujete i v ulicích města... Ale to vás přece neužíví?!**

**Lenka:** Pokud jde o lidi, získáváme kompenzace nebo chodíme na brigády. A když tolik necestujeme, jsme schopni se uskromnit nebo vyjídáme rodiny. Ale velkou zátěží je budova divadla, která si na sebe nemá jak vydělat a kompenzace nebo dotace se na ní nevztahují. Spotřebovali jsme rezervy, dali jsme do toho vlastní půjčky a čekáme, kdy budeme konečně moci začít dělat něco, za co se budou dát utřít peníze.

**Jana:** My jsme tu budovu koupili, když spadla do konkurzu v roce 2001. Dali jsme do toho všechny své úspory, vypůjčili jsme si, pomohli nám kamarádi. Byla to ruina a doteď je, ale aspoň živá. Mrzí mě, že město Litvínov nám v tak těžkou chvíli zkrátilo dotace. Tento dům byl přitom u geneze celého kulturního života tohoto města v dobách hluboké totality. Snažíme se vydržet, ale je to čím dál těžší. Nikdy jsem nevěřila, že se mohu dostat do takového stresu. Obdivuji ty naše mladé, včetně Lenky, že to nevzdávají. Oni jsou stále optimističtí, mně to ale evokuje víc a víc dobu před rokem 1989. Rok 2020 byl rokem kravy a my jsme ho prožili přesně podle názvu: Nosili jsme si žrádlo do nory, tam jsme ho tajně jedli, a když jsme viděli člověka, tak jsme utekli.

**Nezapomněli na vás vaši diváci?**

**Lenka:** Všechny ty živé přenosy nebo scénky ve městě jsou hlavně pro udržení kontaktu s diváky. Jsme strašně rádi, že diváci na nás nezapomněli a posílají nám i drobné dary, za které jsme vděční. Nám už je ale hloupé pořád natahovat ruce. Už osmý měsíc žádat o peníze? To už skoro vypadá, že jsme u těch lidí zaměstnaní. Potřebných je hodně a stejně je to s videi. Diváci už nechtějí pořád sedět u počítače.

**Jana:** Za malou pomoc jsme rádi, ale potřebovali bychom větší, protože jsme na pokraji finančních sil. Věříme, že Ústecký kraj nás nenechá padnout a také přispěje.





Foto nahoře: Herci si otevřeli zoo. Mezi pandou a Ferdou mravencem Jana Galinová. Foto dole: Komedie "Není korona jako korona" měla premiéru na konci května. Jana a Lenka vpravo.

**Nemáte strach, že lidi po roce úplně zapomenou, že mohou také žít kulturně?**

**Lenka:** Toho se určitě bojíme, ale reakce lidí tomu zatím nenasvědčují. Včera jsme byli ve městě v kostýmech a lidé byli nadšení, říkali, jak moc jim to chybí, že se těší a určitě přijdou, jakmile to půjde.

**Jana:** Když se otevřely zoologické zahrady, vymyslela Lenka, že si uděláme také zoo na divadelní zahradě. Během jediného odpoledne dorazila stovka lidí. Byli jsme potěšení a děti nadšené.

**Lenko, bylo od začátku jasné, že půjdeš ve stopách rodičů...**

**Lenka:** Od začátku mě divadlo fascinovalo. Když se tohle divadlo otevíralo, bylo mi třináct a měla jsem tu svou první roli. Nejdřív jsem hrála v jednom představení, pak ve dvou... A když jsem končila střední školu, hrála už jsem ve všem, takže nešlo divadlo opustit a jít studovat. Po pár letech jsem se potom rozhodla vystudovat dálkově scénická a mediální studia.

**Jana:** Postupně Lenka začala i psát a režisovat. Naposledy připravila a režisovala úpravu opery Rusalka pro dětské diváky. Čtyři dny před premiérou zavřeli divadla.

**Bude z tebe jednou principálka?**

**Jana:** Ne! To zní, jako když za sebou táhne nějaký vůz...

**Lenka:** Mamka nemá tenhle výraz ráda, ona to má spojené s cirkusem. Mně to nevadí. Jura říká, že je to od slova princip – člověk, který určuje principy celého souboru.



**Jana:** Dá se to nahradit slovem umělecký šéf, což přesně teď Lenka pomalu přebírá.

**Pro mě je principál majitel divadla, který ho řídí, hraje, režuruje... trochu obrozenecká představa.**

**Lenka:** Ano, až budu velká, tohle přesně budu... Trochu se mi ale přátelé smějí, že jsem jako princ Charles. To je sice taky následník, ale asi se toho nedočká.

**Do divadla nastupuje už třetí generace, že? Tvůj syn Lukášek se poprvé na jevišti objevil jako malý zajíček v klockance v pohádce Poplach v pohádkovém lese.**

**Lenka:** Bylo mu 1,5 roku, když už skutečně hrál. Začal tedy dřív než já. Svou první roli v mosteckém divadle jsem měla někdy ve 4 letech. Prostě mě předebral. Zatím ho to baví a je z divadla nadšený.

**Jano, je to hezký pocit, že jsi něco vybudovala a teď víš, že máš komu to předat?**

**Jana:** Já jsem s tím počítala od začátku :-). Myslím, že nejlepší pocit je to pro Juru. Je dojatý, když Lenka něco pěkného udělá. Pouštíme si to doma na velké televizi, protože teď moc nikam nechodíme, a já vidím, jak je rád, že jeho práce jde dál. Na druhou stranu je ale i hodně kritický, Lenka nedostane nic zadarmo.

**Co bude první představení, které odehrajete?**

**Lenka:** První nové představení, které budeme hrát, je hra Není korona jako korona. Ale jestli se ptáš, co bude první na programu, tak to netušíme. Divadlo se nedá otevřít jako obchod za pár dní. Musí se vymyslet program, herci mají závazky jinde... kromě toho nám dva odešli. Sháníme teď dva mladé – víceméně prince a princeznu – ale my jim nemáme co nabídnout, protože nevíme, kdy budou hrát. Vždyť v divadlech se plánuje i na roky dopředu. Zvládneme to na měsíce, ale na dny a týdny?

**Řekněte mi něco o té nové hře?**

**Jana:** Už jsme byli vyčerpaní nicneděláním a našli jsme hru Miroslava Oupice, který ji napsal, když byl doma zavřený v karanténě. Téma je tedy jasné. Protože se tam objevují členové vlády, napadlo nás přizvat Petra Jablonského, který je umí skvěle napodobit. Těšíme se, protože je výborný. Ve hře jsou situace, které zažil během nedávné doby každý z nás. Já samozřejmě hraju zápornou postavu.

**Přestože je celá ta situace dost velká tragédie, tohle bude nejspíš komedie?**

**Jana:** Je to černá komedie.

Jana **GALINOVÁ**, 66 let

vystudovala češtinu na Univerzitě Karlově a loutkářství na DAMU

divadelní a televizní herečka, dabérka, scénářistka, manažerka

v roce 1996 založila se svým mužem, režisérem ruského původu Jurijem Galinem, Docela velké divadlo v Litvínově



Lenka **LAVIČKOVÁ**, 37 let, dcera Jany Galinové

studovala scénická a mediální studia na Univerzitě J. A. Komenského

divadelní a televizní herečka, režisérka, choreografka

v DVD hraje od jeho vzniku, samostatně režisovala pohádkový balet o Louskáčkovi a operu Rusalka, podle příběhu své babičky z koncentračního tábora napsala drama Klára 3847.

# ODSTÁVKY TEPLÉ VODY PRO MĚSTA LITVÍNŮV A MOST

Společnosti Severočeská teplárenská a United Energy už odstartovaly letní přípravu na novou sezónu. Pro domácnosti v Mostě a Litvínově mají stejnou zprávu jako loni: dlouhodobá celoplošná odstávka v roce 2021 nebude ani v jednom z měst. V Mostě budou probíhat pouze lokální opravy, v Litvínově je v plánu druhá část obnovy hlavního napáječe. Kdy a kde odstávky proběhnou, zjistíte v mapách.



TERMÍN: **21.6.–1.7. 2021**, LOKALITA: **MOST PODŽATECKÁ**

ROZSAH ODSTÁVKY: **VS 29** – bl. 3, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 98, 98–99, 99, 99–100, 100; č.p. 2504 (Emauzské domy)

DOBA ODSTÁVKY: začátek – 21.6. od 7.00 hodin, konec – 1.7. ve 14.00 hodin

TERMÍN: **7.7.–8.7. 2021**, LOKALITA: **MOST PODŽATECKÁ**

ROZSAH ODSTÁVKY: **VS 49** – bl. 402, 403, 404, 405, 406, 414, 415, 416, 417; č.p. 360 (POS 49), č.p. 532 (MŠ Bělehradská), **VS 24** – bl.41, 93–94, 94, **VS 25** – bl. 42, 43, 44, 48, 52, 53, 54, 55 (RVM), 56, 91, 92, 92–93; č.p.2429 (MŠ Dvořáka), **VS 26** – bl. 50, 59, 61, 62, 75, 76; č.p. 2454 (7. ZŠ), **VS 27** – bl. 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, **VS 28** – bl. 6, 7, 12,19, 20, 95, 95–96, 96, 96–97, 97; č.p. 2343 (Gymnázium), č.p. 3274 (DIAKONIE), **VS 29** – bl. 3, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 98, 98/99, 99, 99/100, 100; č.p. 2504 (Emauzské domy), **VS 32 (MUZEUM č.p.1360)**, **VS Archiv Most**, **VS RBZS**, **VS Dům 21**, **VS Vančurova 2107**, **VS J. Lady 2104–06**, **VS LADA**, **VS Sportovní hala**, **VS Hotel DOMINO**

DOBA ODSTÁVKY: začátek – 7.7. od 5.00 hodin, konec – 8.7. v 18.00 hodin

TERMÍN: **7.7.–23.7. 2021**

LOKALITA: **MOST NAD NÁDRAŽÍM**

ROZSAH ODSTÁVKY: **VS U Stadionu 148 (č.p.148,149)**, **VS Stadion Baník**, **VS Dům služeb**, **VS VÚHU**, **VS OKAY Kabátická ul. Most**, **VS KAUF LAND Most**, **VS ZIMNÍ STADION Most**, **VS 67 Astra (č.p. 495)**

DOBA ODSTÁVKY: začátek – 7.7. od 5.00 hodin, konec – 23.7. v 16.00 hodin

TERMÍN: **14.6.–18.6. 2021**

LOKALITA: **MOST POD NEMOCNICÍ**

ROZSAH ODSTÁVKY: **VS 21A** – bl. 214

DOBA ODSTÁVKY: začátek – 14.6. od 7.00 hodin, konec – 18.6. ve 14.00 hodin

TERMÍN: **24.6.–2.7. 2021**

LOKALITA: **MOST OBRÁNCŮ MÍRU**

ROZSAH ODSTÁVKY: **VS 11** – bl. 337, 338

DOBA ODSTÁVKY: začátek – 24.6. od 7.00 hodin, konec – 2.7. ve 14.00 hodin

TERMÍN: **12.7.–19.7. 2021**

LOKALITA: **MOST POD ŠIBENIKEM**

ROZSAH ODSTÁVKY: **VS 53** – bl. 505, 506, 507, 508, 510, 511, 587; č.p. 2 (Okr. soud), č.p. 12 (knihovna), č.p.13 (ZUŠ Moskevská), č.p. 223 (Katastr. úřad)

DOBA ODSTÁVKY: začátek – 12.7. od 7.00 hodin, konec – 19.7. v 10.00 hodin

O plánovaných rekonstrukcích a odstávkách informujeme také na našem webu: [setep.cz](http://setep.cz)

# NA SEDNĚTE DO NAŠÍ TRAMVAJE!



ODPOJIT SE OD  
DÁLKOVÉHO TEPLA  
JE JAKO JÍZDA  
NA ČERNO.

TAKY VÁS TO BUDE  
NA KONCI MRZET.

Už od jara se v ulicích Mostu můžete potkat s barevnou tramvají, která láká ke svezení i zamyšlení nad pojmem „tepelná pohoda“. Při cestování ani nemusíte vytahovat knihu nebo mobil. Můžete se začíst do informací o tom, jak Severočeská teplárenská pomáhá regionu, ale také zjistit, jaké výhody poskytuje centrální zásobování teplem nebo na co si dát pozor při hledání alternativních zdrojů.

Tramvaj je součástí kampaně Severočeské teplárenské, a.s. nazvané Ověřená Cesta Za Teplem. „Tramvaj chceme využívat v průběhu celého roku. Informace uvnitř pravidelně obměňujeme. Cestující si tak mohou zpříjemnit jízdu třeba soutěžemi,“ vysvětluje marketingová specialistka Radka Bišická. V květnu například teplárenská společnost vyhlásila „básnickou“ soutěž na téma jaro a teplo. Výsledky si budete moci přečíst právě při cestování touto tramvají. Potkat se s ní nyní můžete na lince číslo 2, která spojuje mostecké nádraží s centrem a Velebudicemi.

**TRAMVAJ** SE POSTARÁ O 90 CESTUJÍCÍCH.

**TEPLÁRNA** O 30 000 DOMÁCNOSTÍ.





# ZACHRAŇTE KLUBÍČKO!

## TEPLÁRNA PŘIJALA VÝZVU

Mateřské centrum Klubičko v Litvínově pomáhá rodinám a dětem už sedmnáct let. Je to místo setkávání handicapovaných a zdravých dětí. Místo, kde nacházejí pomoc ti, kteří sami o někoho pečují. Místo, které si za ta léta oblíbily litvínovské maminky a kde vyrostla celá generace dětí. Letos se ale spolek Porozumění, který ho provozuje, ocitl v existenčních problémech. Na jeho záchranu se nakonec složily stovky drobných dárců a přispěla i United Energy.

Klubičko je dokladem, že pandemie a vládní restrikce nedopadly jen na podnikatele a firmy, ale že o život bojují i neziskové organizace. „Jsme závislí na darech a dotacích. Nejprve nám město Litvínov zkrátilo dotace o polovinu, letitý firemní sponzor z automobilového průmyslu nám také mohl dát jen polovinu peněz a Ústecký kraj nevyhlásil vůbec žádné dotační výzvy pro mateřská centra. Poslední ranou bylo, že sbírka Pomozte dětem, která poskytovala nejvíc financí, nás po 17 letech nevybrala mezi podpořené projekty. Najednou nám chybělo strašně moc peněz,“ říká vedoucí spolku Porozumění Miroslava Ondová. Na neziskové organizace bohužel nepamatovaly ani žádné státní kompenzace, a tak nezbyvalo na nájem, energie ani mzdy.

Spolek se proto rozhodl vyhlásit prostřednictvím dárcovské platformy Znesnáze21 Nadačního fondu pomoci veřejnou sbírku.

A zafungovalo to. Na kontě se scházely stokoruny i tisíce a do sbírky přispělo celkem 347 dárců. „Strašně mě výsledek potěšil. Překvapilo mě, že mezi dárci byli i lidé, kteří sem chodili třeba před deseti lety – domluvili se v zaměstnání, vybrali peníze i od kolegů a poslali. Peníze posílali litvínovští běžci, kteří byli vždy zvyklí sbírat mezi sebou do kasičky a pomáhat někomu konkrétnímu, a když viděli tuto sbírku, tak přispěli nám. A hned se přidali další sportovci, pak litvínovští skauti, mateřské školky, základní školy, gymnázium...“ nestačí vyjmenovat všechny dárcy Miroslava Ondová. Další lidé jí pomáhali sbírku propagovat.

„Taky jsme přispívali, sdíleli a věřili, že se Klubičko zachrání. Hodně nás to zasáhlo – Mirka je pro nás úžasný člověk, který toho pro děti dělá hrozně moc, ať zdravé nebo handicapované. Neviděla jsem ještě organizaci, která by takhle perfektně fungovala,“ říká

Marie Žampachová, která do zařízení chodí se svým synem Míšou asi rok. Patřila mezi první maminky, které do centra dorazily jen, co to bylo možné. A potvrdila, že nucené uzavření centra – nikoliv kvůli financím, ale protikoronavirovým opatřením – na děti těžce dopadlo. „Chybělo nám to hodně, protože jiné aktivity nebo zařízení pro takhle malé děti tu opravdu nejsou. Jakmile mohlo Klubičko fungovat alespoň v režimu jeden na jednoho, využívala jsem to například, když jsem potřebovala k lékaři,“ dodává Marie Žampachová. „I my jsme přispívali a každý z rodiny, kdo mohl, také. Hrozně nám Klubičko chybělo. Valinka má metabolickou poruchu, takže do normální školky ještě chodit nemůže, a tohle je pro ni možnost navštěvovat dětský kolektiv. Navíc ji tu můžu nechávat jednou týdně samotnou,“ připojuje se další maminka Klára Čmerdová.

Přestože se nepodařilo sbírkou vybrat plánovaných 350 tisíc korun, Mirka Ondová hlásí: Zachráněno! „Díky tomu, že někteří velcí dárci jako například United Energy, nám darovali peníze i mimo tuto sbírku, tak to bude stačit. Klubičko je zachráněno na celý rok, až do příštího června. Chci moc poděkovat všem dárcům.“

„Prioritou naší společnosti jsou sice především bezpečnost a vzdělávání, nicméně ani podpoře sociální oblasti se nebráníme. Právě Klubičku jsme již v roce 2013 pomohli v rámci projektu firemního dobrovolnictví se zvelebením zahrady a vnitřních prostor centra. Spolek Porozumění působí v Litvínově už řadu let a za tu dobu se stal nezbytnou součástí sociálních služeb v regionu. Toho jsme si velice dobře vědomi, proto jsme se k podpoře jeho provozu připojili,“ řekla mluvčí skupiny United Energy Miloslava Kučerová.



vybráno: **274 824 Kč**  
+ United Energy: **50 000 Kč**



Mateřské centrum KLUBÍČKO

17 let ho provozuje spolek Porozumění Litvínov, který na Mostecku sdružuje rodiny pečující o malé a handicapované děti. Nabízí program v rámci mateřského klubu a školičky v dětské herně a zahradě, zájmové kroužky, letní příměstské tábory, jízdy, poradenství pro rodiče včetně půjčování odborné literatury, pomůcek a hraček. Poskytuje sociální poradenství a zprostředkovává maminkám samoživitelkám také potravinovou pomoc.

Studentská 750, Litvínov | [www.os-porozumeni.cz](http://www.os-porozumeni.cz)



**Porozumění**

Litvínov, z.s.  
Spolek sdružující rodiny pečující  
o malé a handicapované děti

# CENY ELEKTŘINY LETÍ VZHŮRU

Od hospodářské krize v roce 2008 ceny elektřiny stále klesaly. Trend se začal otáčet před pěti lety a v posledních měsících doslova raketově letí vzhůru. V květnu už se cena na pražské energetické burze dotkla hranice 70 EUR za megawatthodinu elektřiny. Odběratelé v domácnostech zatím změny nijak nepocítují. Na energetických burzách se totiž obchoduje s budoucími cenami na následující měsíce či roky. Co stojí za obrovským nárůstem cen, který odborníci nepředpokládali, a jak to dopadne na spotřebitele, jsme se zeptali specialistky United Energy na obchod s elektřinou Ing. Michaely Chudé.

## Proč cena elektřiny tolik stoupá?

Cena elektřiny odráží extrémní růst ceny emisní povolenky. Tu si musí kupovat výrobci elektřiny, tepla, ale i další průmysloví výrobci za každou tunu CO<sub>2</sub>, kterou při výrobě vypustí do ovzduší.

V roce 2017 se cena povolenky pohybovala kolem čtyř euro, dnes stojí přes padesát eur. A pokud se výrobci desetkrát zdraží jeden ze vstupních nákladů, tak se to musí pochopitelně odrazit v ceně. Přitom zatím cena elektřiny na burzách nekopíruje prudký nárůst cen povolenky. Neplatí se za ni tedy zatím tolik, kolik by odpovídalo nákladům a kolik bychom potřebovali, aby pro nás byla výroba rentabilní. Nicméně i tak se v současné době cena elektřiny pohybuje na minimálně dvojnásobku cen oproti rokům předcházejícím.

## Je důvodem tlak Evropy na přechod k bezemisní výrobě?

To je přesně ono – povolenka měla být nástrojem boje proti vypouštění emisí s cílem zastavit oteplování planety. Je to tlak na znečišťující zdroje, snižuje to jejich konkurenceschopnost a nutí je přejít na jiný způsob výroby. Peníze z povolenek se poté dostávají zpět do modernizačních fondů, které mají za úkol dotovat přechod na „čistější“ zdroje. Na cenu energií má samozřejmě vliv i to, že výroba elektřiny z těchto čistých zdrojů není levná. Slunce sice vyrábí zadarmo, ale investice jsou obrovské a odráží se to v konečných cenách elektřiny.

## Jenže sama říkáte „povolenka měla být nástrojem“. Na růst její ceny mají dnes velký vliv i finanční spekulace...

To je na tom to nejhorší. Cenu už neovlivňuje bohužel záměr snížit emise a zlepšit ovzduší, ale spekulace. Finančníci k povolenkám přistoupili jako k jakémukoliv jinému finančnímu produktu na tvorbu zisku. Každý rok Evropská unie z trhu stáhne část povolenek, aby vytvářela určitý tlak na snižování jejich spotřeby, a toho využívají bankéři, kteří povolenky sice nespotřebovávají při výrobě, ale nechávají si je na účtě. Spekuluji na růst jejich ceny a daří se jim. To ale samozřejmě nebyl cíl.

## Dosáhly emisní povolenky svého stropu nebo se budou dál zdražovat?

Tlak Evropy na snížení množství emisí CO<sub>2</sub> se zvyšuje.



V poslední době například Německo zveřejnilo přísné a podle mne obtížně splnitelné cíle, takže tlak je veliký a jsem přesvědčena, že povolenky budou dál zdražovat.

## V tuto chvíli to odběratelé v domácnostech moc nepocítují...

Silová elektřina je samozřejmě jen část toho, co platíme ve fakturách. Cena elektřiny se skládá z pevných plateb – distribuce, příspěvky na obnovitelné zdroje a teprve poté je skutečná spotřeba. Je ale jasné, že dodavatelé, kteří dnes nakupují za vysoké ceny, budou muset zdražit. Konkurenční boj mezi nimi je velký, takže teď spíš vyčkávají, kdo první zvedne ceny, pak je budou následovat další. Nejde ale jen o cenu elektřiny do domácností – všichni výrobci dnes musí nakupovat drahou energii, kterou potřebují. To se samozřejmě projeví v cenách výrobků i služeb. Nezapomeňme, že emisní povolenky nejsou jen otázkou energetiky, spotřebovávají je průmysloví výrobci a těm se také zdražují vstupy.

## Předseda výkonné rady Teplárenského sdružení ČR Tomáš Drápela označil cenu emisní povolenky za katastrofu s tím, že od 48 EUR už je pro teplárny neúnosná. Platí to i pro Komořany? Bude to mít vliv na cenu tepla?

I my jsme v našich plánech vycházeli z nějakých predikcí vývoje, které zdaleka neřikaly, že cena v květnu 2021 přesáhne 50 eur za povolenku. Ani v pětiletém horizontu, s nímž pracujeme v plánech, jsme takto vysokou cenu neočekávali. Ceny tepla pro letošní rok jsme proto kalkulovali s úplně jinými vstupy, takže je to pro nás určitě složité. Denně bojujeme o každého zákazníka s dodavateli, kteří naslibují majitelům domů cokoliv. A v této situaci je náročné zákazníkům vysvětlovat, že za to nemůžeme, že musíme nakupovat nějakou drahou povolenku, která je pro většinu lidí zcela cizím pojmem a se kterou spekuluje jakýsi bankéř.

## Vývoj ceny emisních povolenek v eurech



zdroj: European Energy Exchange.

# Zákazníci tepláren jako rukojmí solárníků?

## Teplárenské sdružení bije na poplach

Hádky kolem podpory výroby elektřiny ze solárních zdrojů ohrožují teplárny. Jak je to možné? Už rok totiž leží poslancům na stole návrh zákona o podporovaných zdrojích energie. Jeho součástí je i podpora tepláren. Ta sice nikomu nevádí, ale spory se vedou o omezení nadměrné podpory pro elektrárny na Slunce. Na ní se neshodnou ani vládní ministři a v poslanecké sněmovně leží stoh pozměňovacích návrhů. Jenže čas ubíhá a teplárny se obávají, že zákon do konce roku neprojde.

Co by to pro teplárny znamenalo? Provozní podpora, bez níž je výroba tepla nerentabilní, skončí. Znamenalo by to další ránu pro těžce zkoušené teplárenství, které zápasí s vysokými cenami emisních povolenek a tlakem na odchod od uhlí. Teplárenské sdružení naléhavě žádá Poslaneckou sněmovnu, aby zákon projednala. Zatím marně.

## Zdražovat nemůžeme

Teplárny v současné době dostávají příspěvek na tzv. kombinovanou výrobu tepla a elektřiny. Právě tento způsob výroby tepla a elektřiny souběžně zajišťuje až 80procentní využití energie z paliva. „Když o tento příspěvek přijdeme, dostáváme se už na hranu ztráty. Ještě větší problémy ale mají menší teplárny, zejména městské. Cena emisní povolenky neúměrně roste (více o tomto tématu na straně 10) a navíc si ji ani nemůžeme dát celou do nákladů. Reálně by hrozilo, že některé teplárny skončí v insolventi nebo prostě zavřou. Těžko je mohou majitelé nebo města dotovat

a zdražovat už nelze – reálná cena tepla by nebyla pro obyvatele akceptovatelná. My děláme vše pro to, abychom pro naše zákazníky v Mostě a Litvínově zachovali příznivou cenu,“ říká generální ředitel United Energy Ing. Milan Boháček. Hrozící rozpad soustavy centrálního zásobování teplem by měl přitom obrovský dopad na komfort bydlení, náklady na vytápění obyvatel i životní prostředí.

## Teplárnám zvoní hrana, říká ministr

České teplárenství přitom už tak čeká náročné období, kdy se připravuje na přechod z uhlí na nízkoemisní zdroje. Platí to i pro Komořany, jak se dočtete v článku o investicích. „Transformace teplárenství by byla zcela paralyzována, důsledky by se projevily již v příští topné sezóně,“ varuje předseda výkonné rady Teplárenského sdružení ČR Tomáš Drápela. S tím souhlasí i Milan Boháček: „To, že skončí uhlí, je dané. Do té doby musí teplárny zainvestovat a vyměnit svou palivovou základnu. S nulovým ziskem si to nebudou moci dovolit. Pokud poslanci novelu neschválí, na konci roku se budeme řídit do velkých problémů, které mohou postihnout většinu republiky, navíc uprostřed topné sezóny.“

„U nás se emotivně diskutuje o Dukovanech, ale to je problém na šestnáct dalších let. Teplárenství je mnohem větší problém než Dukovany,“ řekl pro Seznam Zprávy ministr průmyslu Karel Havlíček, podle nějž teplárnám ‚zvoní hrana‘. Teplárenství prý aktuálně představuje třetinu veškeré agendy ministerstva. S tím Milan Boháček souhlasí: „Je pravda, že ministerstvo dělá nyní pro teplárenství hodně, ale můj pocit je, že to není pět minut před dvanáctou, ale minutu po dvanácté. To úsilí ministerstva mělo přijít dřív.“

## Co se chystá v létě?

Letní měsíce v teplárně – to není žádná dovolená. Zkontrolovat rozvody, vyměnit poškozené zařízení, opravit, co je třeba, a investovat tak, aby všechno sloužilo další desetiletí. To všechno se musí v teplárně stihnout v krátkém období mezi dvě topnými sezónami. Co všechno se letos chystá?

### Litvínov

Nejnáročnější akcí bude další etapa rekonstrukce hlavního tepelného napáječe do Litvínova v délce více než 2 kilometry, která začala už v červnu. Severočeská teplárenská zde investuje přes 80 milionů korun. Rekonstrukce potrvá až do srpna, takže stejně jako vloni zajistí dodávky teplé vody do Litvínova provizorní potrubí. Litvínované tak budou bez teplé vody jen krátce, když bude docházet k přepojování na toto provizorní potrubí a zpět. Podrobnosti o termínech najdete na str. 6 a 7.

Generální oprava přípojky pro výměňkovou stanici č. 7 se dotkla v červnu obyvatel v okolí ulic Studentská, U Zámeckého parku a U Bílého sloupu.

### Most

Mostu se dotknou jen lokální odstávky. Nejrozsáhlejší akcí bude generální oprava tepelné sítě v okolí Kauflandu, kde dojde k výměně potrubí v délce cca 221 metrů. V plánu jsou i další opravy



výměňkových stanic a sekundárních rozvodů do domů. Podrobnosti o termínech odstávek v Mostě na stranách 6 a 7.

## Teplárna Komořany

V Komořanech letos pokračuje vloni započatý projekt přestavby jednoho z kotlů na spalování biomasy. Investice by měla být dokončena v druhé polovině letošního roku a kotel by měl spalovat kolem 100 tisíc tun biomasy ročně. „Tento projekt bude mít pozitivní dopad na snížení množství emisí oxidu uhličitého a je prvním krokem postupného odklonu od využívání uhlí v teplárně Komořany,“ říká k investici generální ředitel United Energy Milan Boháček. Podobný cíl má i další projekt, a to přechod na spalování zemního plynu. Nyní se intenzivně pracuje na projektové přípravě a získání všech potřebných povolení. Mezi významné práce v Komořanech patří také oprava dvou kotlů, zařízení rozvodu a turbogenerátoru TG20. Do modernizace zdroje letos United Energy investuje přes 100 milionů korun, dalších 80 milionů vynaloží na údržbu a opravy.

## SETEP DAY letos jinak: Senioři a teplárníci vytvořili skvělý tým

Opět po roce tu byl SETEP DAY – dobrovolnický den, který zaměstnanci United Energy a Severočeské teplárenské věnují někomu potřebnému. Znovu se jelo do chomutovského zooparku. A znovu zněl smích a panovala dobrá nálada. A přesto to bylo letos úplně jiné.

Každý rok vyráží skupina dobrovolníků na výlet s opuštěnými dětmi z kojeneckého ústavu. „Letos jsme si ale vzpomněli, že je tu skupina lidí, kteří za uplynulý rok trpěli samotou mnohem víc. Obyvatelé domovů seniorů,“ říká mluvčí United Energy Miloslava Kučerová. Nápad se zalíbil řediteli Domovů sociálních služeb v Litvínově Vladimíru Vopelkovi, s nímž firmy spolupracují už dlouho. „Ti lidé strašně dlouho nikde nebyli. Je to výborný nápad. Pomůže to nám, protože s nimi jedou pouze dva lidé z naše personálu, a pomůže to i našim obyvatelům, kteří potřebují změnu a nové tváře. Všem jsem navíc řekl, že vlastně uvidí naživo lidi, kteří mohou za to, že jim teče teplá voda a mají teplo v domě.“ Firma se postarala o speciální autobus, aby mohli na výlet vyrazit i senioři na vozíčku, počasí bylo příjemné tak akorát na výlet a mohlo se vyrazit.

„Tady v zooparku jsem třicet roků nebyla. A rok jsme nebyli vůbec nikde, ani ven jsme nesměli nějaký čas chodit. Jestli je to prima? To je slabý slovo!“ užívala si den Helena Šebová, jedna z obyvatel domova seniorů v Janově. Procházka krásným zooparkem a pohledy na zvířata seniory potěšily, ale důležitější byla uvolněná nálada, povídání a posezení u kávy nebo piva.

„Užívám si, je tu hezky, děvčata jsou mluvná, takže si všechno povíme. Jsme rádi, že jste nás sem vzali. Rok jsme zavřený, máme sice nádhernou zahradu, ale když to bylo nejhorší, nesměli jsme ani tam. Nejhorší bylo,

když jsme musely být každá na své pokoji a nesměly jsme se navštěvovat,“ prozradila nám Jaroslava Niklová se svou kamarádkou. „Máme naplánované ještě kafičko a zákusek. Co by to bylo za výlet bez kávy?“ hlásil jejich dámský doprovod.

Nebyla nouze ani o překvapivá setkání. Technický ředitel United Energy tak strávil dopoledne s paní Boženou Musilovou, která pracovala prakticky celý život v elektrárně – nejprve v Ervénicích a po jejich zrušení v Komořanech. „Zoopark je hezký, ale do elektrárny bych se taky ještě ráda podívala,“ smála se nečekanému setkání paní Božena.

Dobrovolnický den je ale obohacením pro obě strany. A počáteční nervozita rychle opadla. „Akci jsme připravovali s jasným cílem – zařídit starouškům a stařenkám jednodenní vybočení z šedivého normálu, kterému čelili celý rok. Byli jsme připraveni si s nimi povídat, naslouchat jim, ale vlastně jsme si nedovedli moc dobře představit, jak to bude probíhat v realu. Většina z nás z toho měla trochu obavy, hlavně z toho, jak nás senioři přijmou,“ vysvětluje Miloslava Kučerová. „Bála jsem se. Jsem ale moc ráda, že jsem to absolvovala a příště už se nebudu bát,“ potvrzuje její slova dobrovolnice Lenka Škrábalová. „Hezký je to tady. To je můj první výlet, jsem v domově teprve rok, takže jsem nikde nebyl, jen zavřený v pokoji,“ pochvaloval si její společník, pan Viktor Šašek. „Jsou to pro mne úplně nové zkušenosti. Nikdy jsem s invalidním vozíkem nejela. Je tedy neuvěřitelně těžký a člověk si uvědomí, kolik překážek člověk na vozíku má a co musí překonat,“ dodává Lenka.

„Myslím, že to dopadlo báječně. Pro obě strany. Senioři vypadali spokojeně, byla s nimi sranda, počasí nám krásně vyšlo a všichni to fyzicky zvládli. A obě strany se dohodly, že by bylo pěkné zase něco společně uspořádat,“ uzavírá Miloslava Kučerová.

